

ΕΚΛΟΓΕΣ 2023 ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Τι θέλω να αλλάξει στην εκπαίδευση

Η αΚ» αρχίζει από τον τομέα της εκπαίδευσης τον διάλογο για τις μεγάλες μεταρρυθμιστικές εκκρεμότητες της νέας τετραετίας. Γράφουν: Νίκος Βέττας, Βάσω Κιντή, Χριστίνα Κουλούρη, Λεωνίδα Καστανάς. **Σελ. 19**

Τι θέλω να αλλάξει στην εκπαίδευση

Η «Κ» εγκαινιάζει τον διάλογο για τις μεταρρυθμίσεις της επόμενης τετραετίας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ

Η Ελληνική εκπαίδευση εμφανίζεται να αναζητεί συνεχώς τον βηματισμό της προς τα μπρος. Είναι πεδίο συχνών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες περισσότερο μοιάζουν με «ράβε - έλλωνε» παρά με πολιτική με όραμα, στρα-

τηγική, συναίνεση και συνέχεια. Και στην κυβερνητική τετραετία που ολοκληρώνεται, η εκπαίδευση προκάλεσε εντάσεις και συγκρούσεις σε πολιτικό επίπεδο. Και αυτό διότι προωθήθηκαν φιλόδοξες και κομβικές αλλαγές και στις τρεις βαθμίδες της. Ενδεικτικά, η ανανέωση των προγραμμά-

ΕΚΛΟΓΕΣ 2023 ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

των σπουδών στην υποχρεωτική εκπαίδευση, η θεσμοθέτηση της ελάχιστης βάσης για την εισαγωγή στα πανεπιστήμια, ο νέος νόμος για τη λειτουργία των ΑΕΙ, καθώς και η θέσπιση συγκεκριμένων πλαισίου για την ασφάλεια στα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Ωστόσο, κάποιες εξ αυτών δεν

έχουν υλοποιηθεί, ενώ είναι σαφές ότι μένουν πολλά ακόμα να γίνουν. Με την εκπαίδευση, η «Κ» εγκαινιάζει τον διάλογο για τις μεταρρυθμίσεις που είναι απαραίτητες σε κρίσιμους τομείς. Ζητώμε τις προτάσεις ανθρόπων που έχουν προσωπική πείρα των ελλειμμάτων.

Στην εικόνα φοιτητικής χαλάρωσης από το campus του Αριστοτελείου. Η κατάσταση στους χώρους του ιδρύματος δεν είναι συνήθως τόσο ειρηνική...

Άρθρο 16 και ασφάλεια στα ΑΕΙ

Της ΒΑΣΩΣ ΚΙΝΗ

Ελπίζω ότι δεν θα γυρίσουμε σε αλlochρόσφαλες πολιτικές αποφασισμοί. Θα ήθελα να γίνουν κινήσεις ουσίας που θα αντιμετωπίζουν πράγματα τις χρόνες παθολογίες και τις νέες προκλήσεις. Τι περιμένα; - Τη δρομολόγηση της συνταγματικής αλλαγής για το άρθρο 16. - Μέτρα για την εξόφληση της βίας στα πανεπιστήμια. Την εγκατάσταση της πανεπιστημιακής αστυνομίας, με βάση πρωτόκολλα συνεργασίας αστυνομίας και ΑΕΙ. Την συγκρότηση σχεδίων ασφαλείας. Το υπουργείο Παιδείας πρέπει να απαιτήσει (με συνέπειες) να γίνουν όλα αυτά. - Την συμμόρφωση με τη διαδικασία της Μπόλωνα που προβλέπει τριετή πινακία. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα αναμόρφωσης των προγραμμάτων σπουδών, των ΑΕΙ και του πανεπιστημιακού χάρτη με το μύδρο και ουσιαστικό τρόπο σε συντονισμό με τις εξελίξεις στην έρευνα και την αγορά εργασίας.

- Την υπογραφή και κύρωση της Σύμβασης της Λισαβώνας για την αμοιβαία ακαδημαϊκή αναγνώριση πανεπιστημιακών τίτλων. Αυτό θα ενισχύσει την κινητικότητα φοιτητών ακαδημαϊκά και επαγγελματικά. Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα από τις 46 του Συμβουλίου της Ευρώπης που

Το υπουργείο Παιδείας πρέπει να απαιτήσει (με συνέπειες) εγκατάσταση της πανεπιστημιακής αστυνομίας και συγκρότηση σχεδίων ασφαλείας.

δεν έχει υπογράψει ή κύρωσε τη σύμβαση. - Την ανασύσταση, μέσω της Μπολωνα, της τεχνολογικής εκπαίδευσης και την εγκατάληψη της φενάκας των integrated masters. - Την αξιολόγηση του νόμου

που ψηφίστηκε και τη διόρθωσή του, ιδίως στα της διοίκησης των ΑΕΙ, με αναδιάρθρωση της σχέσης συμβουλίων - προέδρων. - Την συστηματική εποπτεία του υπουργείου Παιδείας στα ζητήματα εκλογής μελών ΔΕΠ για την αποτροπή της αναξιοκρατίας και την αύξηση μεθοδεύσεων. - Σοβαρή (όχι γραφειοκρατική) αξιολόγηση με απτές συνέπειες. - Την σύσταση δομών και διαδικασιών για τον κατάλληλο χειρισμό προβλημάτων σχετικών με τη σεξουαλική παρενόχληση και εν γένει με πειθαρχικά παραπτώματα. - Τέλος, θέλω να αλλάξει η εικόνα των πανεπιστημίων. Όχι κουρέλια, κατεστραφένες φουφούρες, κατελημμένες αίθουσες, αθροιστικές. Θέλω ένα ακαδημαϊκό περιβάλλον ανοικτό, ζωντανό, προσβάσιμο σε όσους θέλουν να μορφωθούν, να ενημερωθούν ή να μάθουν.

Η κ. Βάσω Κινή είναι καθηγήτρια Φιλοσοφίας στο ΕΚΠΑ.

Του ΝΙΚΟΥ ΒΕΤΤΑ

Παρά τη σειρά θετικών παρεμβάσεων, συνολικά το σύστημα εκπαίδευσης μας απέχει πολύ από το επιθυμητό. - Ο μαθητικός πληθυσμός συρρικνώνεται. Η απώλεια περίπου μισού εκατομμυρίου μαθητών στον ορατό ορίζοντα δημιουργεί ευκαιρία αλλά και ανάγκη αναδιοργάνωσης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, με ανακατανομή πόρων και έμφαση στην ποιότητα των προγραμμάτων και στην αναβάθμιση υποδομών και διδασκόντων. - Είναι αναγκαίο να δοθεί έμφαση στη βρεφονηπιακή και προσχολική αγωγή, που πρέπει επενδύοντας να γίνει διαθέσιμη με υψηλή ποιότητα και δωρεάν στο σύνολο των οικογενειών, για λόγους στέρησης της μητρότητας σε όσους θέλουν να μορφωθούν, να ενημερωθούν ή να μάθουν. - Στις ανώτατες εκπαίδευση, πρέπει να προχωρήσει στην πράξη η απεξάρτηση του ΑΕΙ από την κεντρική διοίκηση και την υπερβολική γραφειο-

κρατία, ταυτόχρονα ασφαλών με λογοδοσία και επιβράβευση όσων παράγουν έργο. Σχετικά, η εφαρμογή στην πράξη ενός σύγχρονου συστήματος διακυβέρνησης εκκρεμεί. Τα επιμέρους μέτρα είναι διάφορα. Η χωρίς κανόνες ενσωμάτωση των ΤΕΙ στα πανεπιστήμια, που δεν ανα-

δοθεί έμφαση στη βρεφονηπιακή και προσχολική αγωγή, που πρέπει επενδύοντας να γίνει διαθέσιμη με υψηλή ποιότητα και δωρεάν. - Πανελλαδική κριση κενό στην τεχνολογική εκπαίδευση. Υπάρχει αναμικτή παρουσία αλλοδαπών φοιτητών, έλλειψη που δυσχεραίνει την προσέλευση και ενσωμάτωση νέου αμματος στην ελληνική κοινωνία. Πρέπει να διευκολυνθεί η προσέ-

λευση πόρων και η διασύνδεση με επιστήμονες και φορείς του εξωτερικού, σε τομείς αιχμής. Η απομάκρυνση από τη λογική των τυπικών προσόντων και η στρόφιξη στην προσφορά ουσιαστικής γνώσης συμβαίνει με αγρό ρυθμό. - Οι αλλαγές είναι απαραίτητες να προωθηθούν στην πράξη αλλά δεν μπορούν να επιτύχουν εν κενώ. Η παράλληλη λειτουργία με ένα αποτελεσματικό σύστημα κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων μετά την εκπαίδευση, όπου υπάρχει ακόμη έλλειμμα, είναι κρίσιμη. - Κεντρικές σημασίες είναι η αμφίδρομη σχέση με την οικονομία. Όχι μόνο μια καινοτομία και εξωστρέφης οικονομία δεν μπορεί να προωθηθεί χωρίς υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, αλλά και, αντίστροφα, η έλλειψη της δεν δημιουργεί τα κατάλληλα κίνητρα στο σύστημα εκπαίδευσης.

Ο κ. Νίκος Βέττα είναι γενικός διευθυντής ΙΟΒΕ και καθηγητής Οικονομικού Παν. Αθηνών.

Ολιστικό σχέδιο από δημοτικό έως ΑΕΙ

Της ΧΡΙΣΤΙΑΝΗΣ ΚΟΥΛΟΥΡΗ

Η Ελληνική εκπαίδευση χρειάζεται: - Μία τομή, μεγάλης κλίμακας μεταρρύθμιση με ενιαίο σχεδιασμό από το δημοτικό έως το πανεπιστήμιο. Ο κατακερματισμός των βαθμίδων σε διαφορετικές υπηρεσίες και χαρτοφυλάκια δεν συμβάλλει στην ολιστική εποπτεία, με αποτέλεσμα οι αλλαγές να έχουν αποσπασματικό χαρακτήρα. - Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα να πάψει να είναι υπουπογενητικό. Ο έλεγχος του υπ. Παιδείας σε όλες τις βαθμίδες είναι ασφυκτικός και δεν επιβαρύνει την πρωτοβουλία των φορέων της δημόσιας εκπαίδευσης. - Βελτίωση των κτιριακών υποδομών. Το περιβάλλον όπου οι νέες γενιές διαμορφώνονται πρέπει να είναι αξιοπρεπές και να εμπνέει σεβασμό. Η εκπαίδευση που παρέχεται σε παρωμένες αίθουσες και επικίνδυνα προαίτια υποτιμάται αυτομά-

τως και απαξιώνεται από τα παιδιά και τους νέους. - Γενναία ανανέωση στα προγράμματα σπουδών της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ώστε να καλλιεργούν την κριτική σκέψη και όχι την αποστήθιση. Η διαδικασία της μάθησης θα πρέπει

Ο έλεγχος του υπουργείου σε όλες τις βαθμίδες είναι ασφυκτικός και δεν επιβαρύνει την πρωτοβουλία των φορέων.

επιπέδους να γίνει ευχάριστη για τα παιδιά και όχι βαρετή και απωθητική. - Το λύκειο να αποδεσμευθεί από τις Πανελλαδικές Εξετάσεις ώστε να είναι μια αυτεπλήρης βαθμίδα που δεν θα υποτάσσεται στον στόχο της προετοι-

μασίας για την εισαγωγή στο πανεπιστήμιο. Παρά τις διαφορικές στοχοθεσίες, στην πράξη όλο το εκπαιδευτικό σύστημα λειτουργεί για να οδηγήσει τελολογικά στις Πανελλαδικές. - Να ιδρυθεί κεντρικός Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών, ώστε το εκπαιδευτικό προσωπικό πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να ενημερώνεται συνεχώς για τις νέες διδακτικές μεθόδους και επιστημονικές εξελίξεις με συστηματικό τρόπο και όχι μέσα από αποσπασματικά και αδιάφορα σεμινάρια επιμόρφωσης. - Οι εκπαιδευτικοί αείουν αξιοπρεπείς αμοιβές που θα ανταποκρίνονται στη σημασία του έργου που επιτελούν. Πολλοί υποκρίνονται να προσφέρουν ιδιαίτερα μαθήματα για να συμπληρώσουν το εισόδημά τους σε βάρος του κύριου έργου τους που είναι η διδασκαλία στο σχολείο.

Η κ. Χριστίνα Κουλούρη είναι πρόεδρος του Πανετίου Πανεπιστημίου.

Πολλαπλή αναμόρφωση του σχολείου

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

- Πιο σύντομη τέχνη και χρώμα: Επιμορφωτικό του «στεγνού» σχολείου με αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες. - Ολοήμερο: Ενίσχυση του πολιτιστικού και κοινωνικού του ρόλου με εισαγωγή νέων ειδικοτήτων και αναλογών δράσεων. Στόχος η κοινωνικοποίηση και καλλιέργεια και όχι απλώς η προετοιμασία των μαθημάτων της επόμενης ημέρας. - Αξιολόγηση σχολικής μονάδας: Κάθε σχολείο προγραμματίζει τις δράσεις του πέραν του υποχρεωτικού προγράμματος και αξιολογείται από ειδικούς εξωτερικούς αξιολογητές. - Αξιολόγηση εκπαιδευτικών: Να μετράει η άποψη των μαθητών για τον εκπαιδευτικό. Να εκτιμάει δεόντως το πρωτότυπο υλικό που δίνει ο εκπαιδευτικός στους μαθητές. - Νέοι εκπαιδευτικοί: Ίδρυση μεταπτυχιακών που θα προετοιμάζουν διδακτικά τους μελλοντικούς εκπαιδευτικούς. Επι-

λογή μόνο με εξετάσεις ΑΣΕΠ. - Τρίπεζα Θεμάτων: Ανακατασκευή με θέματα ορθολογικά, ίδιου βαθμού δυσκολίας για όλους τους μαθητές. - Σχολικά βιβλία: Ενα χειρτίδιο για κάθε μάθημα και άφθονο, ανοικτό, ποσοποιημένο ψηφιακό υλικό ως υποστήριξη. Το

πολλαπλό κρατικό βιβλίο είναι άχρηστη πολυτέλεια. - Επαγγελματική εκπαίδευση: Εκσυγχρονισμός των εργασιών σύμφωνα με τις εξελίξεις της τεχνολογίας. Σύνδεση με την αγορά εργασίας. Εγχειρίδια κατανόησης στους μαθητές. Τήρηση

του ορίου των αποσιώπων. Πτωχό ειδικότητας με εξετάσεις σε επίπεδο περιφέρειας. Ενίσχυση της μαθητείας. - Πανελλαδικές Εξετάσεις: Το ΙΕΠ αναλαμβάνει την εισαγωγή των θεμάτων ώστε το ύψος τους να συνάδει με τη φιλοσοφία των σχολικών προγραμμάτων. Περισσότερα και μικρότερα θέματα διαβαθμισμένων δυσκολίας, ώστε να καλύπτεται ευρύτερη ύλη. - Εσωτερικοί κανονισμοί: Τονείς και μαθητές θα τον υπογράφουν πριν κάνουν εγγραφή. Ρητή αναφορά στον σχολικό εκφοβισμό και στη χρήση ουσιών. - Διεθνώς σχολικός μονάδας: Ίδρυση σχολών στελεχών εκπαίδευσης. Αξιολόγηση με γραπτές και προφορικές εξετάσεις και κατάταξη σε πίνακα από τον οποίο θα επιλέγονται. Υποστήριξη τους από Σμέλες συμβούλιο, εκλεγμένο από τον σύλλογο διδασκόντων κάθε σχολείου.

Ο κ. Λεωνίδας Καστανός είναι φυσικός στη μέση εκπαίδευση.